

[Harald Nielsen.]

jeg her har rejst, nogen bebrejdelse mod Ikast og denne by nært liggende sogne, fordi de har ønsket herredsretten flyttet ud til dem. Det er jo en ganske naturlig ting, at en stor og driftig by som Ikast ønsker at drage så mange offentlige institutioner til sig som muligt. Det er der ikke noget mærkværdigt eller urimeligt i, lige så lidt som der er noget mærkværdigt eller urimeligt i, at en anden stor og driftig by beliggende i det samme herred, nemlig Herning, meget nødigt giver afkald på en sådan institution. Jeg går imidlertid ud fra som givet, at justitsministeren har truffet sin afgørelse uden mindste skelen til, hvem der ønsker hvad, og hvem der nødigt vil af med hvad, idet afgørelsen efter min anskuelse i et tilfælde som det, jeg her behandler, alene bør træffes ud fra en vurdering af, hvad der tjener herredets beboere som helhed bedst.

Nu har jeg altid forstået, at det ved en herredsrets placering var noget meget afgørende, at retten kom til at ligge så centralt i herredet som muligt eller dog i den by, der med hensyn til offentlige trafikmidler, baner og busser, lå bedst, og hvor herredets beboere for flertallets vedkommende oftest havde ærinde. Jeg ved nok, at man hævder, at dette i bilismens tid ikke betyder noget videre, men det er jo ikke rigtigt; dels har alle jo ikke bil eller andet motorkøretøj, dels er det dyrere at køre langt end kort.

Jeg anser det for at være af vigtighed, at den offentlige institution er placeret et sted, man ofte har ærinde til, stedet, hvor man har sine fleste forretningsforbindelser o. s. v., således at man kan spare tid ved at samle disse ærinder sammen og forrette dem samtidig med, at man i det her foreliggende tilfælde har ærinde til herredsretten. Hvis man anlægger det kriterium, jeg her har opstillet, kan det ikke bestrides, at Herning sammenlignet med Ikast ligger mest centralt i Hammerum herred, og at Herning også som trafikknudepunkt for baner og busser er begunstiget i forhold til Ikast; men det har justitsministeren altså ikke i det foreliggende tilfælde ment at kunne tillægge noget som helst vægt.

Jeg tror imidlertid, at den beslutning, den højtærede justitsminister har truffet om at flytte herredstinget til en ikke centralt

beliggende plads, vil medføre krav om ændringer i retskredsinddelingen fra de sogne, som ligger særlig dårligt i forhold til Ikast. I hvert tilfælde anser jeg det for temmelig sikkert, at Aulum vil komme med krav om at blive flyttet til Holstebro retskreds.

Et andet forhold, som efter min anskuelse også efter god demokratisk sæd og skik må tillægges megen betydning, er de lokale råds indstilling. Her skal stillingen, efter hvad der er oplyst over for mig, være den, at Ringkøbing amtsråd har afvist at give tilslutning til den pågældende flytning, og det samme skal et flertal af de interesserede kommuner have gjort, ligesom jeg har bemærket mig, at herredets sognefogder har været samlet, og at 18 af de 22, der var samlet, gik imod en flytning til Ikast, medens 2 stemte for Ikast og 2 undlod at stemme.

Så er det, jeg spørger: når spørgsmålet om den mest centrale placering ikke er blevet tillagt nogen betydning af den højtærede justitsminister og det heller ikke af ham er blevet tillagt nogen betydning, hvad amtsråd o. s. v. har sagt, hvad er det da for meget tungtvejende grunde, der har fået den højtærede justitsminister til at foretrække Ikast for Herning? Det synes jeg nok befolkningen derovre har krav på at få en saglig redegørelse for, og det er derfor, jeg har stillet mit spørgsmål.

Dernæst vil jeg naturligvis gerne vide, om denne flytning medfører forøgede udgifter til offentligt byggeri og på anden måde, udgifter, som kunne undgås, hvis man undlod flytningen. Når jeg spørger om det, er det, fordi vi — ikke mindst for tiden — efter venstres opfattelse i stort som i småt må se det som en bydende nødvendighed ikke at vige bort fra en politik gående ud på at afvise øget byggeri og øgede offentlige udgifter, hvis der ikke foreligger meget tungtvejende grunde herfor.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Herning herredsret blev oprettet den 1. januar 1960 ved kgl. anordning udstedt i medfør af loven af 1956 om ændringer i rets- og politikredsinddelingen. Ved anordningen blev retskredsens tingsted fastsat til Herning.

I januar måned i år modtog justitsministeriet en henvendelse fra Ikast kommune